

Paweł Dziekański

"Ekorozwojowe źródła konkurencyjności gmin w Polsce", M.A. Leśniewski, Warszawa 2013 : [recenzja]

Acta Scientifica Academiae Ostroviensis. Sectio A, Nauki Humanistyczne,
Społeczne i Techniczne 3 (1), 126-128

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

M.A. LEŚNIEWSKI, EKOROZWOJOWE ŹRÓDŁA KONKURENCYJNOŚCI GMIN W POLSCE, CEDEWU.PL, WARSZAWA 2013

Rozwój cywilizacyjny spowodował znaczną degradację środowiska naturalnego. Zanieczyszczenie jego poszczególnych komponentów (wyczerpywanie się zasobów surowcowych), giniecie gatunków zwierząt i roślin obserwowany jest na niespotykaną dotychczas skalę. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku stanowi, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Zrównoważony rozwój to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej. Jego istota polega więc na tym, aby zapewnić zaspokojenie obecnych potrzeb bez ograniczania przyszłym generacjom możliwości rozwoju.

Funkcjonowanie w dynamicznym otoczeniu wymaga od gmin, przedsiębiorstw dużej elastyczności w działaniu. Gmina (jako instytucja, i jako wspólnota) jest pracodawcą, zleceniodawcą, klientem i inwestorem. Jego działania mają bezpośredni lub pośredni wpływ na rozwój lokalnej gospodarki. Na niej spoczywa obowiązek wykonywania zadań z zakresu ochrony środowiska oraz odpowiedzialność za jakość życia mieszkańców.

Kierowanie rozwojem gminy to podejmowanie takich działań, które powinny zmierzać do jak najlepszego zaspokajania potrzeb jej mieszkańców przy jednoczesnym możliwie najbardziej efektywnym wykorzystaniu wszystkich zasobów będących w dyspozycji lokalnej władzy i administracji samorządowej. Rozwój w czasach nam współczesnych wymaga od gmin (przedsiębiorstw) synergicznego spojrzenia na proces budowania i kształtowania konkurencyjności, ekorozwoju i kultury organizacyjnej.

Ekorozwój stwarza nowe możliwości funkcjonowania organizacji (jednostek samorządu terytorialnego) i przedsiębiorstw w dynamicznym otoczeniu w zgodzie ze środowiskiem naturalnym. Jest on elementem integrującym endo- i egzogeniczne zasoby organizacji. Realizacja ekorozwoju przez gminy

(przedsiębiorstwa) to posiadanie strategii ekorozwoju (zrównoważonego rozwoju) uwzględniającej globalizacyjną triadę rozwoju - ekorozwój, konkurencyjność i kultura organizacji. To także włączenie ekorozwoju jako składowej ich konkurencyjności i kultury organizacyjnej.

Książka wskazuje na ekorozwój gmin, konkurencyjność i kulturę organizacyjną, jako komplementarne i synergiczne elementy gminy XXI wieku. W publikacji przedstawiono teoretyczne i normatywne podstawy zorientowanej na przyszłość ekonomii zrównoważonego rozwoju. Najważniejsze problemy zawarte w publikacji to: ekorozwój, kultura organizacji, konkurencyjność.

Największą zaletą książki jest jej teoretyczno-badawczy charakter (ze szczególnym uwzględnieniem tego drugiego elementu) oraz kompatybilność problemów organizacji i kultury, ekonomicznych, społecznych, zarządzania i ekologicznych, co jest, jak wskazuje autor, wynikiem prowadzonych przez niego badań naukowych gmin i przedsiębiorstw.

Sektor publiczny i prywatny tworzą wzajemnie uzupełniający się system, gdzie różne rozwiązania mogą i powinny się wzajemnie uzupełniać. Stanowią one powinny nową wartość dla rynku i dla jednostki. Autor jednoznacznie wskazuje, że rozwiązania wypracowane na gruncie przedsiębiorstw zostały zaadaptowane na grunt gmin i odwrotnie, co powoduje, że gmina jest analogiem przedsiębiorstwa, ekorozwój jest traktowany jako źródło konkurencyjności gmin, natomiast implementacja i kształtowanie ekorozwoju dokonuje się poprzez kulturę organizacji gminy. Wydaje się, że nie można tak jednoznacznie wskazać. Rozwiązania przedsiębiorstwa muszą ulec modyfikacji by można było je przenieść na grunt gminny i odwrotnie.

Na podkreślenie zasługuje jasna dydaktyczna koncepcja książki: ogólnie zrozumiały język, definicje i cechy charakterystyczne wyróżnione w specjalnych zaciętych bokach, liczne tabele i ryciny ułatwiające lekturę.

W rozdziale pierwszym przedstawiono gminę w zmiennym otoczeniu gospodarki rynkowej, istotę i teorię rozwoju lokalnego i regionalnego. Dokonano tu także porównania gminy i przedsiębiorstwa. Rozdział drugi porusza kwestię ekorozwoju na obszarze gmin. Kolejny, trzeci rozdział wskazuje na problem kultury organizacji w realizacjach gminy oraz przedsiębiorstwa, zaprezentowano w nim także diament kultury. W czwartym rozdziale opisano problem ekorozwoju kultury organizacji gmin oraz czynniki jej kształtowania.

Ostatni piąty rozdział prezentuje konkurencyjność gmin w świetle ekorozwoju, model konkurencyjności gminy i ekorozwoju gminy.

Książka może posłużyć rozwojowi gmin i przedsiębiorstw w zakresie kształtowania ekorozwoju, konkurencyjności i kultury organizacyjnej, uczyć studentów dostrzegania i rozwiązywania problemów związanych z gospodarowaniem zasobami przyrodniczymi, które to umiejętności będą im przydatne w pracy zawodowej. Publikacja adresowana jest także do administracji samorządowej, radnych, organizacji społecznych, nauczycieli, jak również do wszystkich zainteresowanych mieszkańców. Ma pokazać możliwości realizacji założeń zrównoważonego rozwoju (ekorozwoju).

dr Paweł Dziekański (UJK Kielce)